

แบบรายงานการเข้าร่วมสัมมนา

เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ตามที่ เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้มอบหมายให้ข้าราชการสำนักวิชาการ จำนวน ๓ คน เข้าร่วมสัมมนา ได้แก่

๑. นายโชคสุข กรกิตติชัย ตำแหน่ง วิทยากรชำนาญการพิเศษ เลขที่ตำแหน่ง ๗๙๘

๒. นายอานันท์ เกียรติสารพิภพ ตำแหน่ง นิติกรชำนาญการพิเศษ เลขที่ตำแหน่ง ๘๒๐

๓. นายสุริยา ฮ่องเสนาะ ตำแหน่ง วิทยากรชำนาญการ เลขที่ตำแหน่ง ๘๒๙

ในการสัมมนาเรื่อง “การกำหนดทิศทางการศึกษาเพื่อจัดทำร่างแผนพัฒนาการเมือง ฉบับที่ ๒” ในวันพฤหัสบดีที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๘ เวลา ๐๘.๓๐ – ๑๒.๐๐ น. ณ ห้องประชุมสุโขทัยธรรมราชา ชั้น ๕ ฝั่งอาคารเรียน สถาบันพระปกเกล้า ศูนย์ราชการแจ้งวัฒนะ กรุงเทพมหานคร

บัดนี้ การสัมมนาสิ้นสุดลงแล้ว จึงขอเสนอรายงานดังนี้

๑. รายละเอียดการสัมมนา

วัน/เวลา	หัวข้อการอภิปราย	ชื่อวิทยากร
วันพฤหัสบดีที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๘ ๘.๓๐ – ๙.๐๐ น.	ลงทะเบียนเข้าร่วมการสัมมนา	
๙.๐๐ – ๙.๓๐ น.	กล่าวเปิดงานสัมมนา	โดย : นายเอียรชัย ณ นคร รองเลขาธิการสำนักงานสภาพัฒนาการเมือง
๙.๓๐ – ๑๐.๐๐ น.	กล่าวชี้แจงความเป็นมาและวัตถุประสงค์ของโครงการฯ	โดย : รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภสวัสดิ์ ชัชวาล ในฐานะหัวหน้าโครงการฯ
๑๐.๐๐ – ๑๐.๑๕ น.	พักรับประทานอาหารว่าง	
๑๐.๑๕ – ๑๒.๐๐ น.	ผู้เข้าร่วมสัมมนาฯ แยกย้ายเข้าห้องประชุมย่อยตามความสนใจใน ๔ ยุทธศาสตร์	
	ห้องประชุมย่อยที่ ๑ - ๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : ยุทธศาสตร์ด้านธรรมาภิบาลทางการเมืองและการบริหาร ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : ยุทธศาสตร์	โดย ๑. รองศาสตราจารย์ ดร. โกวิทช์ พวงงาม ๒. อาจารย์ ดร.อรรถสิทธิ์ พานแก้ว คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

วัน/เวลา	หัวข้อการอภิปราย	ชื่อวิทยากร
๑๒.๐๐ น.	<p>ด้านการเสริมสร้างความปรองดอง สมานฉันท์และความมั่นคงของชาติ</p> <p>ห้องประชุมย่อยที่ ๓ - ๔</p> <p>ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : ยุทธศาสตร์ ด้านการเสริมสร้างวัฒนธรรม ทางการเมืองแบบประชาธิปไตย และการส่งเสริมความเข้มแข็ง ให้แก่ภาคประชาสังคม</p> <p>ยุทธศาสตร์ที่ ๔ : ยุทธศาสตร์ ด้านการกระจายอำนาจและ การจัดสรรทรัพยากรที่เป็นธรรม</p> <p>รับประทานอาหารกลางวัน</p>	

๒. จำนวนผู้เข้าร่วมฟังการสัมมนา

จำนวนประมาณ ๑๐๐ คน ประกอบด้วย ผู้แทนส่วนราชการ นักวิชาการ และประชาชน
ผู้สนใจ

๓. สรุปสาระสำคัญจากการเข้าฟังการสัมมนา

รองศาสตราจารย์ ดร. ศุภสวัสดิ์ ชัชวาล หัวหน้าโครงการจัดทำร่างแผนพัฒนาการเมือง
ฉบับที่ ๒ ได้กล่าวถึง สาระสำคัญของแผนพัฒนาการเมือง ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๑ – พ.ศ. ๒๕๕๖) ที่ผ่านมามาว่า
ในการจัดทำแผนพัฒนาการเมือง ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๑ – พ.ศ. ๒๕๕๖) ประกอบด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนา
การเมือง ๖ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

๑. ยุทธศาสตร์ด้านการคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพและส่งเสริมความเข้มแข็งของภาคประชาสังคม
๒. ยุทธศาสตร์ด้านการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยและการมีส่วนร่วม
ทางการเมือง

๓. ยุทธศาสตร์ด้านคุณธรรมและจริยธรรมของผู้นำและนักการเมือง

๔. ยุทธศาสตร์ด้านธรรมาภิบาลทางการเมืองและการบริหาร

๕. ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง การจัดการความขัดแย้ง และการสร้างสังคมสมานฉันท์

๖. ยุทธศาสตร์ด้านการกระจายอำนาจและการสร้างความเป็นธรรมในการบริหารทรัพยากร

จากการยกร่างแผนพัฒนาการเมืองดังกล่าวข้างต้นนำไปสู่การจัดทำแผนพัฒนาการเมือง
ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๑ – พ.ศ. ๒๕๕๖) และแผนฯ ได้ถูกขับเคลื่อนมาเป็นระยะเวลา ๕ ปีแล้ว ซึ่งเป็น
ระยะเวลาอันสมควรในการปรับปรุงแผนพัฒนาการเมือง รวมถึงแผนพัฒนาการเมืองยังไม่เป็นที่รู้จัก
อย่างแพร่หลายจึงส่งผลให้หน่วยงานต่าง ๆ ไม่สามารถนำไปบรรจุในแผนงานและโครงการหรือนำไปสู่
การปฏิบัติได้โดยเร็ว ทางคณะกรรมการแผนพัฒนาการเมืองจึงต้องจัดทำแผนพัฒนาการเมือง ฉบับที่ ๒
เพื่อให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ทางการเมืองของประเทศในปัจจุบัน อันจะทำให้การดำเนินงานตาม
อำนาจหน้าที่ของสภาพัฒนาการเมืองบรรลุผลและมีประสิทธิภาพสูงสุด ตลอดจนเกิดผลสำเร็จอย่างเป็น
รูปธรรม ตามอำนาจหน้าที่ที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ต่อไป ตลอดระยะเวลา

ของการประกาศใช้แผนพัฒนาการเมือง ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๕๑ – พ.ศ. ๒๕๕๖ จะพบว่า มีจุดแข็งที่สำคัญดังต่อไปนี้

๑. แผนพัฒนาการเมืองฉบับนี้มี “เนื้อหา” และ “ขอบเขต” ที่กว้างขวางครอบคลุมถึงประเด็นที่เป็นปัญหาที่สำคัญของการเมืองไทยตลอดช่วงทศวรรษที่ผ่านมา

๒. โครงสร้างของแผนพัฒนาการเมืองนั้น ยังได้มีการกำหนดให้เห็นถึงพันธกิจและเป้าหมายของแผนพัฒนาการเมืองไว้อย่างชัดเจน

๓. แผนพัฒนาการเมืองมีการแบ่งกลยุทธ์ในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการเมืองออกเป็นกลยุทธ์ในระยะสั้น ๕ ปี กับกลยุทธ์ในระยะยาว ๑๐ ปี

๔. มีการระบุถึงหน่วยงานหรือองค์กรที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการเมือง ซึ่งครอบคลุมทั้งหน่วยงานภาครัฐและภาคประชาสังคม

๕. โครงสร้างของแผนพัฒนาการเมืองมีการกำหนดรายละเอียดต่าง ๆ ไว้ ทำให้ผู้ปฏิบัติสามารถเห็นถึงแนวทางหรือวิธีการที่จะดำเนินการและสามารถกำหนดถึงลำดับของการดำเนินการในแต่ละยุทธศาสตร์ได้ว่า กลยุทธ์ใดจะต้องมีการดำเนินการก่อนหรือหลัง

แต่จากการประเมินผลของแผนพัฒนาการเมือง ฉบับที่ ๑ ที่ผ่านมานั้น พบว่า มีปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญในการดำเนินงานตามแผนฯ คือ

๑. รัฐบาลยังคง “ไม่มีนโยบายและแนวทางปฏิบัติ” ที่มีผลบังคับใช้ในการสนับสนุนให้เกิดการขับเคลื่อนการพัฒนาการเมืองตามแผนพัฒนาการเมือง ฉบับที่ ๑ ที่ชัดเจน

๒. ขาดการสื่อสารและเชื่อมโยงกันในการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาการเมือง ฉบับที่ ๑

๓. ความหลากหลายทางความคิดทางการเมืองและความขัดแย้งในท้องถิ่นของภาคส่วนต่าง ๆ ยังเป็นอุปสรรคที่สำคัญในการนำแผนพัฒนาการเมืองไปสู่การปฏิบัติของภาคส่วนต่าง ๆ

๔. “กลไก” ในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการเมืองของสภาพัฒนาการเมืองยังคง “มีน้อยและไม่สอดคล้อง” ต่อการพัฒนาการเมืองตามแผนพัฒนาการเมือง ฉบับที่ ๑ ที่มีขอบเขตในการพัฒนาการเมืองที่ครอบคลุมปัญหาต่าง ๆ

๕. “กลไก” ที่มีอยู่ในปัจจุบันนั้น ยังคง “ขาดศักยภาพและทรัพยากร” ในมิติต่าง ๆ ที่สำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการเมือง ฉบับที่ ๑

นอกจากนี้ ยังมีข้อค้นพบจากการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการเมือง ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๑ – พ.ศ. ๒๕๕๖) ดังต่อไปนี้

๑. “สภาพัฒนาการเมือง” ควรให้การสนับสนุนในมิติต่าง ๆ ที่เพิ่มขึ้นทั้งงบประมาณ การประสานงานกับภาคส่วนต่าง ๆ ตลอดจนการศึกษาดูงาน การจัดอบรมหลักสูตรแผนพัฒนาการเมือง ฉบับที่ ๑ รวมทั้งการสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์และการประชาสัมพันธ์

๒. “สภาพัฒนาการเมือง” ควรมีการเชื่อมโยงการดำเนินงานขยายแผนงานกับ “รัฐบาล” ให้มากขึ้น

๓. “ภาคส่วนต่าง ๆ” เห็นว่าการนำแผนพัฒนาการเมือง ฉบับที่ ๑ ไปสู่การปฏิบัติ “ประสบความสำเร็จเพียงบางส่วน” เท่านั้น

โดยได้นำข้อค้นพบและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ประกอบกับการตระหนักถึงกระแสการปฏิรูปประเทศตามแนวทางการปฏิรูปการเมือง ๑๘ ด้านของสภาปฏิรูปแห่งชาติ (สปช.) มาเป็นแนวทางในการยกร่างแผนพัฒนาการเมือง ฉบับที่ ๒ พ.ศ. .... โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาการเมืองการปกครองในระบอบ

ประชาธิปไตยให้สอดคล้องกับบริบททางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของไทย จึงมีการจัดทำร่าง ยุทธศาสตร์ในด้านต่าง ๆ ของแผนพัฒนาการเมือง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕..) ดังต่อไปนี้

๑. ยุทธศาสตร์ด้านธรรมาภิบาลทางการเมืองและการบริหาร

สาระสำคัญของร่างยุทธศาสตร์ที่ ๑ ด้านธรรมาภิบาลทางการเมืองและการบริหาร

มุ่งเน้นการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของผู้นำและนักการเมือง ตลอดจนการพัฒนากลไกทางการเมืองการบริหาร สำหรับการพัฒนาให้ระบบการเมือง ระบบราชการ มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และมีความสามารถในการรับผิดชอบ

๒. ยุทธศาสตร์ด้านการเสริมสร้างความปรองดองสมานฉันท์และความมั่นคงของชาติ

สาระสำคัญของร่างยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการเสริมสร้างความปรองดองสมานฉันท์และความมั่นคงของชาติ

มุ่งเน้นการลดความขัดแย้งในสังคม การเสริมสร้างความปรองดองสมานฉันท์ให้เกิดขึ้นระหว่างคนในชาติเพื่อให้ประเทศชาติมีความมั่นคงที่ยั่งยืน

๓. ยุทธศาสตร์ด้านการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยและการส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่ภาคประชาสังคม

สาระสำคัญของร่างยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยและการส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่ภาคประชาสังคม

มุ่งเน้นการสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยให้แก่พลเมือง รวมถึงการพัฒนา กลไกของรัฐที่ทำหน้าที่สอดคล้องกับหลักการและสาระสำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยและ ส่งเสริมให้ภาคประชาสังคมมีความเข้มแข็ง

๔. ยุทธศาสตร์ด้านการกระจายอำนาจและการจัดการทรัพยากรที่เป็นธรรม

สาระสำคัญของร่างยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านการกระจายอำนาจและการจัดการทรัพยากรที่เป็นธรรม

มุ่งเน้นการกระจายอำนาจรัฐให้แก่ท้องถิ่นเพื่อให้ท้องถิ่นมีความเป็นอิสระและส่งเสริมให้เกิดความเป็นธรรมในการจัดการทรัพยากรของท้องถิ่น

โดยมีหลักการพื้นฐานในการจัดทำแผนพัฒนาการเมือง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕..) ดังนี้

๑. ควรมีการผลักดันให้แผนพัฒนาการเมืองมีสภาพบังคับและผูกพันองค์กรอื่น ๆ

๒. ควรทบทวนถึงโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของสภาพพัฒนาการเมืองในฐานะที่เป็น โครงสร้างที่รับผิดชอบการจัดทำและขับเคลื่อนแผนพัฒนาการเมืองด้วย

๓. ควรมีการสร้างเชื่อมโยงระหว่างแผนพัฒนาการเมืองกับประเด็นของการปฏิรูป ประเทศเนื่องจากห้วงเวลาในปัจจุบัน

หลังจากนั้นได้มีการแยกย้ายกันเข้าห้องประชุมย่อยตามความสนใจใน ๔ ยุทธศาสตร์ ในที่นี้ ทางผู้เข้าร่วมสัมมนา ได้เข้าห้องประชุมย่อยที่ ๑ และ ๒ รวมกัน โดยมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดทำร่าง แผนพัฒนาการเมือง จากภาคส่วนราชการอื่น ๆ ดังต่อไปนี้

๑. ควรจะมีเรื่องกลยุทธ์และวิสัยทัศน์

๒. ควรจะเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีการเลือกนักการเมืองที่ดี

๓. ควรจะมีการประเมินผล และมีแผนการปฏิบัติในการแบ่งให้ถูกเป้าหมายในการขับเคลื่อน ทุกภาคส่วน

๔. ควรจะมีการยืดหยุ่นและปรับปรุงให้เข้ากับสถานการณ์ในการติดตามปรับปรุงและทบทวนแผน

๕. ควรให้ใช้หลัก “เครือข่ายสังคม” หรือ “กระบวนการทางเครือข่าย” เข้ามามีส่วนร่วมรับรู้ และเข้าใจต่อแผนพัฒนาการเมือง

๖. ควรเปิดโอกาสให้คนดีเข้ามาสู่อำนาจทางการเมือง
๗. ควรให้นักการเมืองหรือสถาบันการเมืองได้รู้หน้าที่ของตนเองก่อน โดยคำนึงถึงความต้องการของประชาชน สังคม ประเทศชาติ ที่แท้จริงเข้ามาเพื่อผลักดันให้เกิดการพัฒนาการเมือง
๘. ควรลดความเข้มแข็งของนักการเมืองลง ไม่ให้เข้ามาแทรกแซง โดยให้ความสำคัญกับภาคประชาชน และส่วนราชการ เช่น การถอดถอน เอกสิทธิ์ของสมาชิก เป็นต้น
๙. ควรให้แผนพัฒนาการเมืองมีสภาพบังคับใช้ โดยให้เป็นแบบวิถีชีวิต
๑๐. ควรให้แผนพัฒนาการเมืองเกี่ยวโยงกับกลุ่มอาเซียน ๑๐ ประเทศด้วย มิใช่เฉพาะการปฏิรูป ๑๘ ด้านเท่านั้น จะต้องทำคู่ขนานไปด้วยกัน
๑๑. ควรเขียนแผนพัฒนาการเมืองให้ชัดเจนว่าใครควรจะทำ

๔. การนำผลที่ได้รับจากการเข้ารับฟังการสัมมนาใช้ในการปฏิบัติงาน

๑. นำความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกำหนดทิศทางการศึกษาเพื่อจัดทำร่างแผนพัฒนาการเมือง ฉบับที่ ๒ มาใช้ในการปฏิบัติงานและให้บริการแก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและบุคคลทั่วไป
๒. สามารถนำความรู้จัดลงในฐานข้อมูลของสำนักวิชาการ

๕. ข้อเสนอแนะ

ไม่มี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นายโชคสุข กรกิตติชัย)
วิทยาการชำนาญการพิเศษ

(นายอานันท์ เกียรติสารพิภพ)
นิติกรชำนาญการพิเศษ

(นายสุรียา ษ์องเสนาะ)
วิทยาการชำนาญการ